

### [Grønning.]

bevare vor nationale Produktion i størst mulig Udstrækning og tillige søge enhver Mulighed for Udvidelse paa et taaleligt økonomisk Grundlag. Men selv naar disse Udvidelsesmuligheder tages i Betragtning, er det tvivlsomt, om de vil strække til, hvis der virkelig her i Landet blev ført en rationel Landbrugspolitik, som tog det eneste naturlige Sigte, som er den størst mulige Udnyttelse af vor Jords Ydeevne paa et sundt økonomisk Grundlag. Der er talt om en større Raastofproduktion, og det er naturligvis en af de mest nærliggende Opgaver, som da ogsaa Tid efter anden virkeliggøres. Jeg kan saaledes nævne, at Landbrugets Raastofimport i 1913 og i 1935 udgjorde omtrent samme Beløb, nemlig henholdsvis 181 og 180 Mill. Kr. Men Overskudsudførselen af Landbrugsvarer steg i denne Periode fra 551 til 729 Mill. Kr., og i 1935 anvendtes saaledes kun en Fjerdedel af Eksportværdien til Raastofimport. Men denne heldige Udvikling kunde fremmes i langt højere Grad, end Tilfældet er, om de nødvendige Betingelser pris- og skattemæssigt blev tilvejebragt. Men der er paa dette Omraade naturligvis ogsaa en Grænse, som Jordens Ydeevne under en rationel Landbrugspolitik hurtigt vil overstige. Og Spørgsmaalet bliver da med Fremtiden for Øje, hvilke Muligheder der kan foreligge for en delvis ændret og mere økonomisk Produktion eller for en bedre Udnyttelse af den nuværende Produktion.

Det er disse Spørgsmaal, som jeg mener burde gøres til Genstand for en grundig Undersøgelse. Vi har efter Sigende nogle af Verdens bedste Ingeniører og Teknikere. Nogle af disse burde tages i Brug til Løsning af herhenhørende Opgaver. Enhver større industriel Virksomhed har nu til Dags et Laboratorium, hvor der foretages planmæssige Undersøgelser ikke blot til Belysning af Dagens Spørgsmaal, men med fremtidig Produktion, Ændringer og Forbedringer eller ny Produktion for Øje. Mon ikke Forretningen Danmark, der jo ellers ikke er bange for Udgifter, ogsaa skulde kunne afse et ikke alt for knebent aarligt Beløb til saadanne Undersøgelser? Jeg formoder, at det for Forretningen Danmark vilde være en særdeles god Pengeanbringelse at oprette et saadant Laboratorium og dertil knytte faa eller flere af vore dygtigste Kemikere og Teknikere.

Ingen, der blot har det ringeste Kendskab til de senere Aars tekniske Udvikling, vil behøve at spørge om, hvad disse Videnskabsmænd og Teknikere skal søge efter.

Der er sikkert Opgaver nok, thi selv om Udviklingen paa dette Omraade er faret frem med Kæmpeskridt — jeg behøver kun at nævne Kunstsilke, Erstatningsgummi, Tøj af Skummetmælk og Kunstharpiks, for at gøre det klart, hvilken eminent Betydning disse Ersatzstoffer, der alle er frembragt gennem Laboratoriundersøgelser, allerede har i den industrielle Produktion —, saa er der utvivlsomt endnu en Mængde Opgaver at tage fat paa. Der er en Vrimmel af store og smaa Opgaver, som paatrænger sig til Løsning, og som vil blive løst. Lad mig nævne Spørgsmaalet Hjemmeavl af Brændselsstoffer til Motorkøretøjer eller Udnyttelse af vort Halmoverskud til Papirfabrikationen og hele Kvælstofspørgsmaalet.

Foreløbig er det andre Lande, som er gaaet til Arbejdet for Løsning af disse Opgaver, og som allerede har bragt store Sejre hjem. Skulde vi ikke forsøge at være med? Det vil nok vise sig, at mange af de Stoffer, som vi i store Mængder frembringer af vor Jord, kan omdannes ad teknisk Vej, saa at de kan bruges til andet end direkte Konsum af Dyr og Mennesker, med andre Ord, at der er Mulighed for, at vi gennem vor Planteavl i højere Grad end hidtil kan levere Raastoffer til Industrien. Udnyttelse gennem Dyrene begrænses af Salgsmulighederne for de færdige Produkter. Forøges Produktionen herudover, bliver Resultaterne endnu mere kummerlige, end de er i Forvejen. Menneskene arbejder for Resultaterne og ikke udelukkende for Sliddet. Lovgivningen bør understøtte Bestræbelserne for at faa bedre Resultater frem af den Jord, hvis Produktion, stort set, dog skal nære os alle.

Udviklingen i de sidste to Menneskealdre har medført, at større og større Dele af den stigende Planteproduktion er blevet omsat gennem Husdyrhold; men den Begrænsning, som Handelsforholdene har medført paa dette Omraade, bevirker, at Bestræbelserne nu maa rettes mod en industriel Udnyttelse af den Del af Planteavlen, som ikke kan finde lønnende Afsætning gennem Husdyrhold.

Mænd, der har haft Lejlighed til at følge Forholdene i Landbruget i vore nærmeste Nabolande, fortæller, at der er Fremgang og stærk Udvikling paa forskellige Omraader. Det er ikke sjældent, at man her i Landet hører udtalt en Frygt for, at vort Landbrug med dets rige Muligheder skal blive ramt af Stilstand og Stagnation; og underligt vilde det jo ikke være, om det blev Tilfældet. Den Størkningsproces, som paa saa mange Maader truer vort Samfund